

MAGASINET TIL DIG DER STØTTER | OKTOBER 2021 | N° 60

TEMA SIDE 4-7:

EN NY RETNING FOR LANDBRUGET

En god smag i
munden

SIDE 4

EU vil afskaffe
tremmedyr

SIDE 6

TEMA SIDE 8-13:

SKØNNE BJØRNE

Nu 40 bjørne-
galdefri provinser
i Vietnam

SIDE 8

Livet i bjørne-
reservatet

SIDE 13

MINI-TEMA SIDE 14-15:

DE SANDE MODEOFRE

Lad ikke minkavl
vende tilbage

SIDE 14

Mode(kroko)dillens
pris

SIDE 15

En vigtig sejr for dyrevelfærden

Gitte Buchhave
Direktør, World Animal Protection Danmark

World Animal Protection Danmark

Amagertorv 29, 2.
1160 København K
Telefon 33 93 72 12
info@worldanimalprotection.dk
www.worldanimalprotection.dk
Reg.- og kontonummer:
1551 6441262

Ansvarshavende:
Sonja Ordell Johannessen
Layout og produktion:
Heidemann grafisk

Oplag: 50.255
Ophavsret: Hvor andet ikke er anført ved billederne:
World Animal Protection.

Adresseændringer bedes meddelt til World Animal Protection på info@worldanimalprotection.dk eller på telefon 33 93 72 12.

Forsiden: En af de reddede bjørne i bjørnereservatet Libearty, som vi støtter i Rumænien.

Lige før sommerferien oplevede vi en af de største sejre for dyrevelfærden i meget lang tid, nemlig beslutningen i EU om at følge anbefalingerne i det europæiske borgerinitiativ 'End the Cage Age' - 'Ud af buret'. Borgerinitiativet havde fået støtte fra dyrevenner i hele Europa, inklusiv her fra os i Danmark. Hele 1,4 millioner skrev under på, at bure skal forbydes i landbruget i EU. Det er et fantastisk eksempel på, at det nytter at lægge pres på beslutningstagere - bare vi er mange, der står sammen.

Vi håber, at initiativet med tiden også vil smitte af på lande uden for Europa, som har en meget stor produktion af dyr i landbruget. Men der er også brug for, at vi alle sammen bakker op om et mere naturligt liv for vores landbrugsdyr. Det kan kun lade sig gøre, hvis vi alle sammen spiser lidt mindre kød og mere grønt. Ikke fordi vi allesammen skal være vegetarer. Slet ikke. Faktisk giver det langt mere plads til et mere naturligt liv for dyrene

i landbruget, at vi alle spiser lidt mindre kød, end at nogle få intet kød spiser.

Der er også godt nyt for nogle af bjørnene, som i årtier er blevet pint og plaget for deres galdes skyld. I Vietnam er vi nemlig nået så langt nu, at der i alt er 40 'bjørnegaldefrie' provinser. Nu er det faktisk muligt at se enden på denne grusomhed i Vietnam. Det har taget lang tid at nå hertil. Har det været indsatsen værd? Ja, det har det.

Tusind tak, fordi I utrætteligt bakker op om dyrene. Det går ikke altid så hurtigt, som vi ønsker det, men det batter altså noget. Det gør det.

Af hjertet tak.

Gitte Buchhave
Direktør
World Animal Protection Danmark

Indhold

Oktober 2021 · Nr. 60

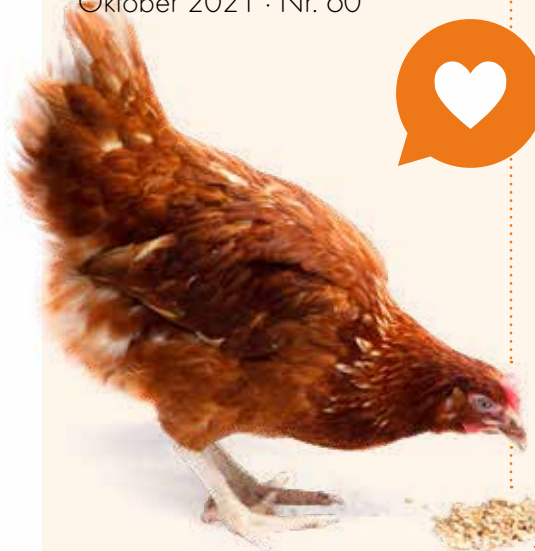
TEMA:

SIDE 4-7

En ny retning for landbruget

Vi vil have omlagt landbruget, så der produceres færre dyr, som til gengæld kan få opfyldt deres naturlige behov.

En god smag i munden	4
Tre spørgsmål, vi ofte får	5
Gode grunde til at spise mere grønt	5
EU vil afskaffe tremmedyr	6
Fire ting, der gør grise glade	7

KORT NYT ▶

Godt nyt for kyllingerne

1 august forpligtede Subway sig til inden 2026 at forbedre leveforholdene for de kyllinger, der bruges i fastfoodkædens restauranter, og at gå væk fra turbokyllinger. Det gælder for kædens restauranter i hele Europa og dermed også Danmark. Både Salling Group, som står bag Netto, Bilka og Føtex, og Shell har ligeledes meldt ud, at de vil droppe turbokyllinger. ◦

WHO vil have forbud mod vådmarkeder

Sammen med Verdensorganisationen for dyresundhed OIE og FN's miljøorganisation UNEP opfordrede Verdenssundhedsorganisation WHO tidligere på året til et

midlertidigt stop for alt salg af vilde dyr på vådmarkeder. Dyrene kan nemlig sprede sygdomme som COVID-19 til mennesker. Vi opfordrer verdens ledere til at tage skridtet videre og indføre en global og permanent bandlysning af handel med vilde dyr. ◦

Falske dyreredninger på YouTube

En ny trend på YouTube viser videooptagelser af mennesker, der tilsyneladende redder mindre dyr fra f.eks. en kvælerslange eller krokodille. Men disse mennesker har selv anbragt dyrene i den livsfarlige situation. Bagmændene kan nemlig tjene penge på de reklamer, der bliver vist i forbindelse med de populære videoer. Vi har kontaktet YouTube, som nu har indført et forbud mod videoerne. Der ligger dog stadig falske dyreredningsvideoer på platformen, og vi opfordrer derfor YouTube til at gøre mere for at håndhæve forbuddet. ◦

Nyt hvalvenligt område

Algoa-bugten i Sydafrika er blevet udnævnt som Whale Heritage Site. Vi støtter den globale akkrediteringsordning Whale Heritage Sites, som er udviklet af World Cetacean Alliance. Ordningen giver rejseindustrien mulighed for at sende de rejsende i retning af hvalsafarier, hvor de kan støtte dyrevelfærd, havkultur og biodiversitet. Og den gør det lettere for turister at finde etisk ansvarlige oplevelser med hvaler. ◦

Hårdere straffe for udnyttelse af vilde dyr

Takket være en ny lovændring vanker der fremover hårdere straffe, hvis man udnytter vilde dyr i Sydkorea. Det betyder bl.a., at der vil blive slået hårdt ned på ulovlig avl af bjørne for deres galdeskyld. Sammen med vores lokale partnerorganisation Green Korea United har vi længe lobbyet landets regering for en strammere lovgivning på området - ikke mindst for bjørnenes skyld. ◦

TEMA:

SIDE 8-13

Skønne bjørne

Der sker fremskridt i vores arbejde for at redde bjørne fra mishandling og give dem et godt liv.

- Vi mener 8
- Nu 40 bjørnegaldefri provinser i Vietnam 8
- Da Cam blev reddet 9
- Vidste du det? 12
- Livet i bjørnereservatet 13

MINI-TEMA:

SIDE 14-15

De sande modeofre

Vilde dyr bliver kynisk udnyttet i modeindustrien for at møde efterspørgslen på luksusvarer.

- Lad ikke minkavl vende tilbage 14
- Mode(kroko)dillens pris 15

SENESTE OPDATERINGER:

SIDE 16-17

- ▶ Hjælp til Indiens hunde
- ▶ Snart slut med løvemishandling i Sydafrika

SMÅT & GODT

SIDE 18-19

Over 50 mia. dyr i det industrielle landbrug lider under dybt kritisable forhold. En måde, hvorpå vi alle kan hjælpe, er ved at lægge lidt mere grønt og lidt mindre kød på tallerkenen.

EN GOD SMAG I MUNDEN

Sær fastlåses mellem hårde tremmer, hvor de knapt kan bevæge sig. Kyllinger er avlet til at vokse så hurtigt, at det kan give dem smerter, og mange får svidsår af at stå i deres egen urin og afføring. Nyfødte kalve tages fra deres mødre, og mange kalve dør af diarré eller lungebetændelse.

På 50 år er den globale dyreproduktion mere end tredoblet for at imødegå den voksende efterspørgsel på kød, æg og mejeriprodukter. De fleste af dyrene lever under meget dårlige forhold, og hvis udviklingen fortsætter, vil der i 2050 være dobbelt så mange dyr i landbruget som i år 2000. Dobbelt så mange dyr vil altså lide, hvis vi ikke ændrer kurs.

En ny retning for landbruget

Vores anbefaling er og har altid været at vælge økologi eller friland, når der skal lægges kød i indkøbsposen. I den økologiske produktion har dyrene mere frihed og flere muligheder for at få opfyldt deres behov. Men det er ikke muligt at gøre alle landbrugsdyr til økodyr, hvis der skal produceres lige så meget kød som i dag. Det har vi ganske enkelt ikke arealer til.

Men hvis vi reducerer kødforbruget, vil der ikke skulle avles lige så mange dyr, og så bliver det rent faktisk realistisk at give dem alle et liv, der er værd at leve.

Vi ønsker altså ikke at nedlægge, men at omlægge landbruget. Den industrielle produktion, hvor dyr behandles som produktionsenheder, skal udfases. I stedet skal der avles færre dyr, som til gengæld kan udfolde deres naturlige instinkter. ◦

HVAD KAN DU GØRE?

DU BEHØVER IKKE AT OMLÆGGE HELE DIN KOST

Men du kan gøre en forskel ved at spise flere grøntsager og lidt mindre kød. Find inspiration til lækre grønne opskrifter på:

[stoplandmisbruget.dk/
opskrifter](http://stoplandmisbruget.dk/opskrifter)

Tre spørgsmål, vi ofte får...

... når vi anbefaler at spise mere grønt og mindre kød.

Hvorfor blander I jer i folks madvaner?

Vi vil ikke bestemme, hvad folk spiser. Men flere og flere dyr opdrættes i intensive storproduktioner under uacceptable forhold, og hvis vi skal skabe bedre forhold for dyrene, er vi nødt til skære ned på vores forbrug af kød og i stedet spise mere grønt. Mindre efterspørgsel vil give mindre produktion, og med færre dyr vil det være lettere at give dem et godt liv med mere plads, luft og dagslys.

Er løsningen ikke økologi eller friland?

Der er ikke arealer nok til at omlægge hele verdens nuværende dyreproduktion til økologi. Og selvom der var, ville det være en klima- og miljømæssig katastrofe. Det ville betyde omfattende skovrydning, øget CO₂-udledning og øget udledning af kvælstoffer i naturen og vandmiljøet. Men hvis der bliver færre landbrugsdyr, vil vi have plads nok til at give dem et liv med gode forhold.

Kan man få nok proteiner, hvis man spiser mindre kød?

Ja – faktisk er anbefalingen i Fødevarerstyrelsens officielle kostråd, at

man skærer ned på kødet og i stedet får proteiner fra bælgfrugter, nødder og frø. Eksempler på gode kilder til protein er*:

- Nødder, bønner, linser og hørfrø
- Tørret frugt som rosiner, figer og abrikoser
- Gryn og brød som havregryn, quinoa, bulgur, ris, fuldkornspasta, hvedebrød og rugbrød.

Også mange grøntsager er kilder til protein som f.eks. broccoli, rosenkål, grønkål, majscolbe, artiskok, blomkål, champignon, spinat, asparges og jordskok ◦

*Kilder: iFORM og formand i Foreningen af Kliniske Diætister Mette Pedersen til TV 2 Livsstil

Gode grunde til at spise mere grønt og mindre kød

Det hjælper landbrugsdyr:

Ved at spise mindre, men bedre kød – fra dyr, der har haft et godt liv – er du med til at skubbe på for bedre dyrevelfærd i landbruget.

Det er sundt: Utallige undersøgelser har dokumenteret de sundhedsmæssige fordele, og i Fødevarerstyrelsens officielle kostråd er anbefalingen nu at spise masser af grøntsager og skære ned på kødet.

Det beskytter vilde dyr: Græsningsarealer og marker med dyrefoder optager mere end en tredjedel af jordens landmasse. Ved at spise mindre kød er du med til at beskytte frie naturområder, så vilde dyrs levesteder ikke forsvinder.

Det er med til at bekæmpe sult: Næsten en milliard mennesker sult. Det kræver over 7 kg korn at producere under 1/2 kg kød, så ved at dyrke flere planter til menneskeføde og mindre til dyrefoder, vil vi kunne brødføde langt flere mennesker. ◦

Det er med til at bekæmpe klimaforandringer: Industriefarme udleder enorme mængder drivhusgasser, og det industrielle landbrug er skyld i omfattende afskovning. Vi kan derfor gøre en forskel ved at skære ned på mængden af kød, vi spiser.

BLIV INSPIRERET:

Skuespiller Mathilde Norholt, danser og skuespiller Silas Holst og fremtidsforsker Anne Skare Nielsen har alle tænkt dyrevelfærd og grønne madvaner ind i hverdagen:

stoplandmisbruget.dk/spis-mere-groent

Kæmpe sejr:

EU vil afskaffe tremmedyr

Landbrugsdyr bag tremmer hører en anden tid til. Bure i landbruget forbydes i 27 medlemslande, når store dele af borgerforslaget 'End The Cage Age' gøres til fælles EU-lov over de kommende år.

Den 30. juni i år markerede en sejr uden sidestykke for grise, høns, kaniner og andre landbrugsdyr i Europa, som vil kunne mærkes langt ind i de mørkeste bure og de største svinstier. Da besluttede EU-kommissionen nemlig at sætte gang i lovarbejdet for en historisk dyrevelfærdsreform. Ved at forbyde bl.a. fiksering af søer i farebøjler, burhøns og sammenklemte kaniner bag tremmer vil de mere end 300 mio. tremmedyr i EU's industrielle landbrug få langt bedre leveforhold.

Beslutningen er en direkte konsekvens af det europæiske borgerinitiativ 'End The Cage Age' - 'Ud af buret', hvor europæiske dyrevenner lod deres stemme blive hørt med rungende eftertryk.

"EU-Kommissionens afgørelse er en historisk sejr for både dyrevelfærd og borgerdemokrati. Kommissionens beslutning er et paradigmeskifte inden for EU's landbrug. I Danmark vil det få afgørende betydning for millioner af dyr, hvis uværdige tilværelse bag tremmer snart vil være et sort minde fra fortiden," siger Esben Sloth, kampagnechef i World Animal Protection Danmark.

Rækker ud over EU

Underskrifterne blev overrakt i oktober 2020, og siden da har hundreder af internationale forskere, Den Internationale Sammenslutning af Dyr lægestuderende IVSA, miljø- og klima-

TAK til alle jer, der skrev under.

I har været afgørende for at overbevise EU-Kommissionen om, at bure til landbrugsdyr hører fortiden til.

organisationer samt en række multinationale fødevareregianter som Nestlé, Unilever og Jamie Oliver Group bakket op om sagen.

"'End The Cage Age' - 'Ud af buret' vil også få betydning langt ud over EU's grænser. For reformen vil sandsynligvis påvirke resten af verdens opfattelse af dyrevelfærd, og EU vil efter alt at dømme indføre nogle importrestriktioner i forhold til konkurrenceforvridning og dyrevelfærd," fortæller Esben Sloth.

Et færdigt lovforslag vil blive fremsat i slutningen af 2023, og bliver det vedtaget - hvilket alt tyder på - vil det træde i kraft i 2027. ◦

Vores **facebook**-følgere fejrede sejren og håbet om et mere dyrevenligt landbrug med os.

“
Birthe Hamberg

Hvor er det en dejlig nyhed. 🐔❤️
Håber man vil tænke på alle vores dyr hele vejen rundt fremover. 🙏

“
Louise Andersen

Fedt, hvor er det dejligt. Håber bare at landmændene nu også får gjort noget ved det så!!!

Sammen med over **170 europæiske organisationer** overrakte vi tæt på **1,4 mio. underskrifter** til EU. Flere end 60.000 af underskrifterne var danske.

STOP

Fire ting, der gør grise glade

Verden over lider milliarder af grise i det industrielle landbrug. Men sådan behøver det ikke at være. Her er fire ting, der giver grise et bedre liv.

1

FRIHED TIL AT BEVÆGE SIG OMKRING

En af de primære årsager til grises mistrivsel i den industrielle produktion er, at de holdes indespærret på alt for lidt plads. Grise har behov for frihed til at bevæge sig og udforske deres omgivelser.

Avlssøer i store dele af verden holdes ofte i små enkeltbokse op til faring (fødsel). Derefter flyttes de til farebokse, hvor de er fikseret under faringen og i ugerne efter. Også danske søer holdes fastspændt i op til en femtedel af deres voksne liv. Mange søer bliver kronisk deprimerede og bider i tremmerne pga. frustration.

Når søer derimod får lov til at bevæge sig frit omkring, giver det dem mulighed for at tage sig naturligt af deres pattegrise – et instinkt, der ligger dybt i deres dna. ◦

2

BERIGELSE OG MENTAL STIMULATION

Grise er yderst intelligente dyr, der kan udføre avanceret adfærd, lægge strategier og arbejde sammen. Derfor har de brug for at blive mentalt stimuleret for at trives. I de gølle miljøer, som mange grise lever i verden over, lider dyrene, fordi de mangler berigelse – dvs. ting, der kan beskæftige og aktivere dem. Det kan bl.a. føre til, at de bider hinanden i halerne.

Berigelse for grise kan være at give dem noget at undersøge, bide og grave i. Det kan f.eks. være ophængte genstande, legetøj, træklodser, grene, reb og meget mere. ◦

Foto: Cameron Harsh

3

HALM MÅ DER TIL

Grise er meget taktile dyr, der kan lide at røre ved noget med trynen, og de har et naturligt instinkt for at rode efter føde. Halm er perfekt til at dække deres behov for at rode og grave, og samtidig giver det grisene mulighed for at ligge behageligt, når de sover eller hviler sig.

Når en so venter pattegrise, vil hun gerne bygge en beskyttende rede til dem – og her er halm også ideelt. Det virker stimulerende for soen at kunne udføre denne naturlige adfærd, og det kan være med til at give hende en nemmere drægtighed og faring (fødsel). ◦

4

SAMVÆR MED ARTSFÆLLER

Socialt samvær med artsfæller er meget vigtigt for grise, da de er selskabelige dyr, der knytter tætte bånd. De kommunikerer ved hjælp af over 20 forskellige slags lyde og udviser empati over for hinanden.

Grise i gruppeopstaldning lægger sig tæt sammen, interagerer med hinanden og har ofte gang i forskellige aktiviteter. Når grisene er gruppeopstaldet, ser man meget mindre unormal adfærd, mens grise i enkeltbokse langt oftere bider i tremmerne eller tomgangstygger, så de skummer om munden. ◦

“”

Vi mener

Mishandlingen af bjørne har antaget mange former gennem tiden. I middelalderen rejste bjørnetrækkere rundt og lod deres dyr optræde til musik. Galden fra bjørne har været brugt som medicin i Asien i hundreder af år. I 1800-tallet var det populært at fremvise bjørne i omreisende cirkusser og menagerier.

Men i 2021 burde vi være kommet videre. Med den viden, vi har i dag, er der ingen gode argumenter for at udnytte vilde dyr som bjørne for egen vindings skyld.

Det er på tide at få sat en stopper for den groteske behandling af bjørne, uanset hvilken form den tager. Lad dette være det sidste årti, hvor bjørne tvinges til et uværdigt liv i fangenskab, blot for at mennesker kan tjene penge på dem.

TEMA: BJØRNE

Tre bjørne reddet:

Nu 40 bjørnegaldefri provinser i Vietnam

Tre reddede bjørne satte et punktum for galdefabrikker i Lang Son-provinsen – den 40. provins i landet, der nu er galdefri.

De tre kravebjørne Mila, Minu og Misa levede indtil for nylig på en bjørnegaldefabrik i Lang Son i det nordlige Vietnam. Bjørnenes små betonbure var kun 1,5 x 1,8 meter og stod i et mørkt, ildelugtende rum.

I hele Vietnam er antallet af bjørne på galdefabrikker nedbragt med over **90 %** de seneste **16 år**.

Den 25. juni reddede vi bjørnene i samarbejde med vores vietnamesiske partnerorganisation Education for Nature Vietnam (ENV), Animals Asia Foundation og de lokale myndigheder. Med lukningen af denne sidste bjørnegaldefabrik i Lang Son er der nu hele 40 provinser i Vietnam – ud af 58 – hvor det er slut med at holde bjørne indespærret under elendige forhold. Og Mila, Minu og Misa kan se frem til at tilbringe resten af deres liv i et beskyttet reservat.

Se video fra redningsaktionen:
bit.ly/redning

Der venter et helt nyt liv for de bjørne, vi redder fra bjørnegaldeindustrien.

Forsøgte at snyde

Mens det i 2005 blev forbudt at tappe galde fra bjørne i Vietnam, er det stadig lovligt at beholde bjørnene i fangenskab, og nogle får tappet deres galde i det skjulte. Vi har igennem flere år samarbejdet med regeringen om at registrere og mikrochipse alle bjørne på galdefabrikkerne. Efterfølgende bliver bjørnene overvåget via inspektioner. Det sker for at sikre, at ingen nye bjørne indfanges fra naturen.

Hvis det bliver opdaget, at en bjørn ikke er mikrochippet eller har de korrekte papirer, bliver den konfiskeret. Og det var netop, hvad der skete på galdefabrikken i Lang Son. Inspektionsteamet opdagede, at den ene af bjørnene oprindeligt ikke havde haft en chip, men havde fået en isat i et forsøg på at snyde myndighederne.

Da bjørnen blev konfiskeret, overtalte inspektionsteamet ejeren til også at overgive de to andre bjørne. Alle tre bjørne har nu fundet sig til rette i deres nye, trygge hjem. ◦

Bjørnen Mila før hun blev reddet. Hun er nu omdøbt til Hy Vong, der betyder 'håb'.

Rekonstruktion:

Da Cam blev reddet

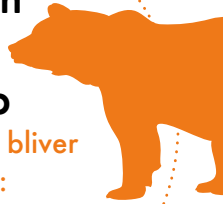
Den 6 år gamle kravebjørn Cam levede i et bur så lille, at han knap kunne bevæge sig. I foråret var vi med til at redde ham fra hans uværdige liv på en bjørnegaldefabrik.

Se den
rørende
video

... hvor Cam bliver
reddet:

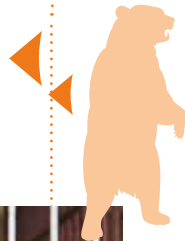
bit.ly/cam-reddet

1

Bjørnegalde betragtes som et middel mod mange dårligdomme inden for traditionel asiatisk medicin. Bjørnegaldeindustrien i Asien er skyld i mishandlingen af tusindvis af bjørne i fangenskab – og en af disse er Cam.

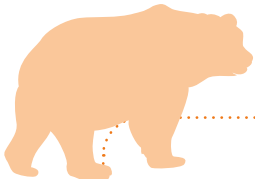
På IUCN's rødliste over truede arter er kravebjørne klassificeret som **sårbare for udryddelse**.

2

På en galdefabrik i Vietnam sad Cam i et stålbur, der kun var 1x1,2 meter bredt og 1,5 meter højt. Han kunne intet foretage sig og fik foder af elendig kvalitet.

Bjørnegalde bruges til at behandle dårligdomme som mave-, fordøjelses- og nyreproblemer inden for traditionel **asiatisk medicin**.

3

Under en inspektion, som vi foretog med vores vietnamesiske partner Education for Nature Vietnam (ENV), myndighederne og Four Paws, opdagede vi Cam. Han var ikke microchipet og blev dermed holdt i fangenskab ulovligt.

Bestanden af kravebjørne i naturen er faldet med

30 %
de seneste 30 år.

Ligesom de mange andre bjørne, vi har været med til at redde, får Cam nu et godt liv fri for frygt og lidelser.

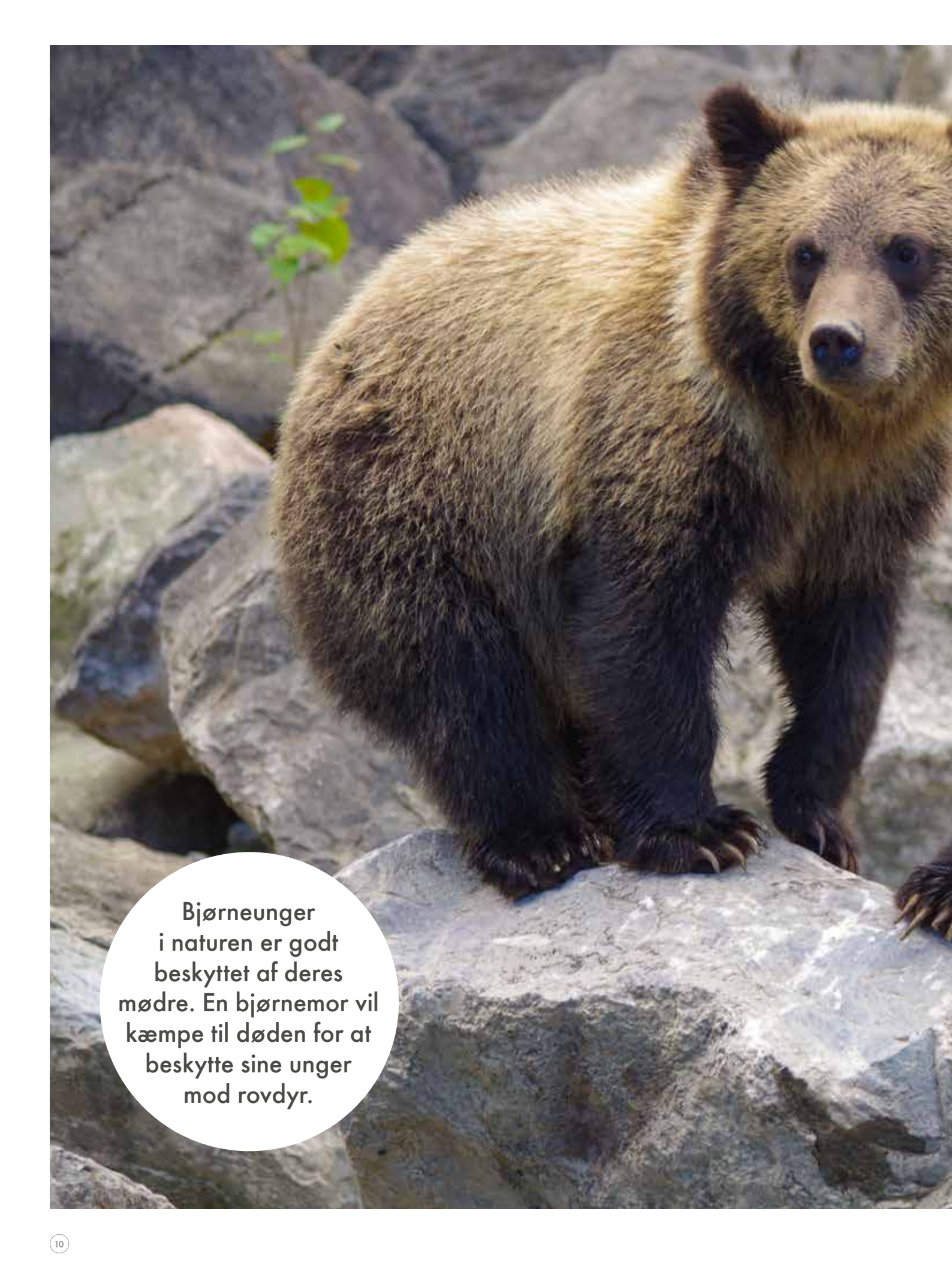
4

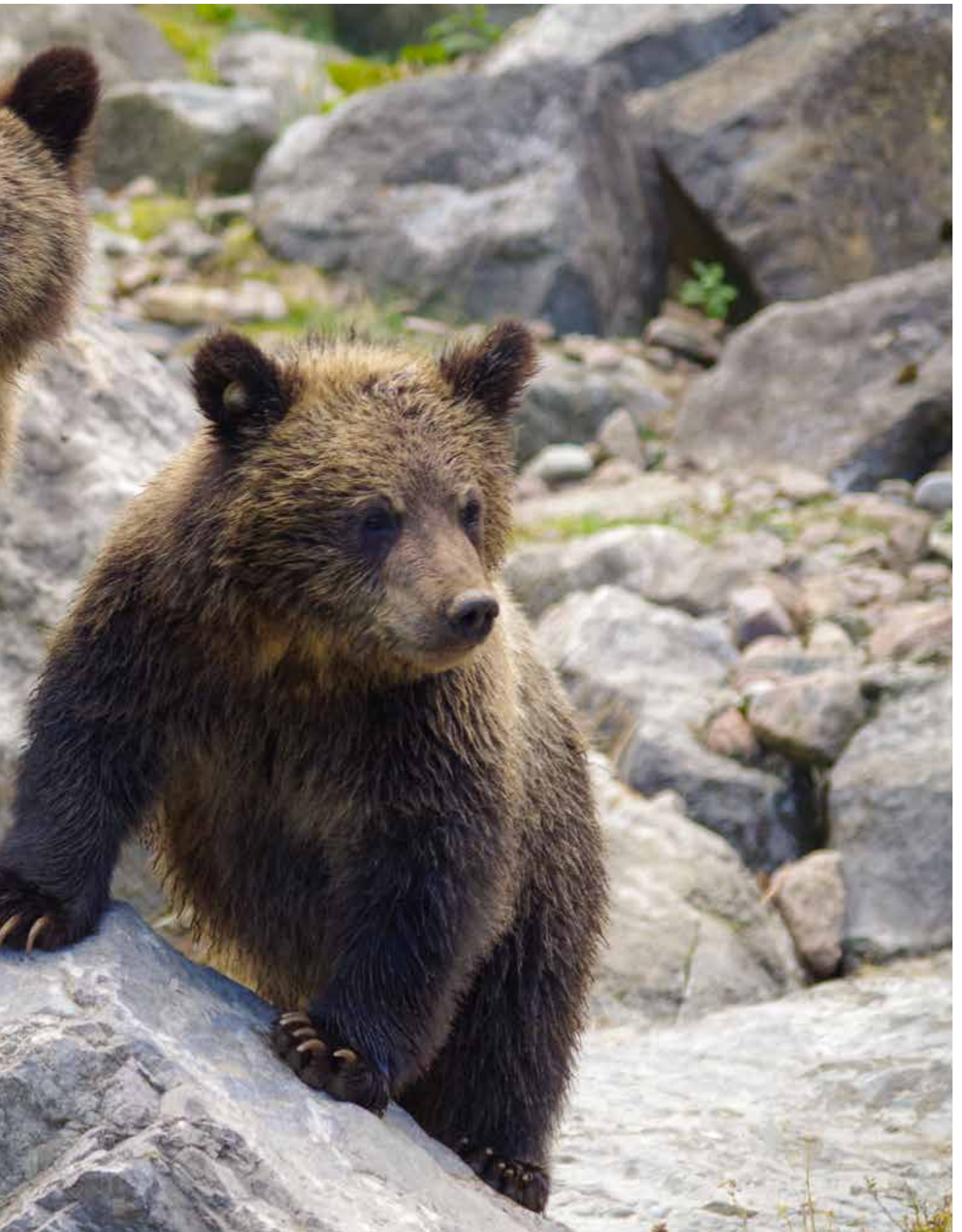
Den 28. april blev Cam konfiskeret og kørt til sit nye hjem i et reservat drevet af Four Paws.

5

A close-up photograph of a young brown bear cub standing on a large, grey rock. The cub has thick, brown fur and is looking towards the right of the frame. The background shows more rocks and some green foliage.

Bjørneunger
i naturen er godt
beskyttet af deres
mødre. En bjørnemor vil
kæmpe til døden for at
beskytte sine unger
mod rovdyr.

Vidste du det ..?

Fem ting, du måske ikke vidste om de stærke og intelligente bjørne.

STÆRKE FØLELSER

Foto: AMP

I de bjørnereservater, vi støtter i Rumænien og Pakistan, hopper bjørnene op og ned af glæde, når de kan lugte deres yndlingsmad eller ser de dyrepassere, de er glade for. Bjørne kan også udvise tegn på intens sorg. Unger skriger og klager ynkeligt, når de kommer væk fra deres mødre. Det kan de fortsætte med i ugevis, hvis deres mødre dør.

TALER MED HINANDEN

Udover kropssprog bruger bjørne ca. 11 forskellige lyde til at kommunikere, herunder knurren, grynten, klapren med tænderne, prusten, gøen og en klagende stønnelyd. Afmærkning af territorier er også en del af bjørnes sprog. De efterlader deres duft samt tand- og klomærker i træerne for at fortælle andre bjørne, at de skal holde sig væk.

HAR EKSISTERET I MILLIONER AF ÅR

I 2017 fandt forskere fossiler fra en 3,5 mio. år gammel bjørn på Ellesmere Island i det nordlige Canada. Bjørnen så ud til - i lighed med sine nulevende slægtninge - at have haft en sød tand. Forskerne fandt tegn på karies i tænderne, sandsynligvis fordi bjørnen spiste store mængder søde bær.

SKARPE SANSER

Bjørnes lugtesans, syn og hørelse er virkelig gode. De kan lugte mad, unger, en mave eller rovdyr på mange kilometers afstand. Faktisk er bjørnens lugtesans hele 100 gange bedre end menneskets.

STORE TERRITORIER

Størrelsen på en bjørns territorium afhænger af arten. Isbjørne har så enorme territorier, at forskere har haft svært ved at måle deres præcise størrelse. Men en hunisbjørn er blevet sporet, mens hun bevægede sig 4.796 km tværs over Alaska, Canada og Grønland.

Bjørnereservatet Libearty i Rumænien har været hårdt presset under coronakrisen. Med hjælp fra vores støtter er vi trådt til med ekstra midler, så bjørnene uforstyrret kan fortsætte deres gode bjørneliv.

Livet i bjørne- reservatet

Ny chance til moderløse unger

I foråret kom to moderløse bjørneunger til reservatet. De var blevet fundet alene, sultne og forskræmte tæt på et hus. Husets ejer ventede for at se, om moren ville dukke op. Men det gjorde hun aldrig, på trods af at ungerne kaldte hjerteskerende på hende. Efter en telefonopringning til reservatet blev de to unger transporteret sikkert dertil, og nu får de al den pleje, mad og omsorg, de har brug for. ◦

Sjov i sneen

Vinteren nærmer sig, og snart vil en tyk dyne af sne dække landskabet. Nogle af bjørnene bruger efteråret på at bygge lune huler, så de kan gå i vinterhi. Andre – særligt dem, der har levet det meste af deres liv i bur – er vågne hele vinteren. De tilbringer de kolde måneder med at lege i sneen og skøjte rundt på de tilfrosne vandhuller. ◦

“”

Vi mener

Pelsfrakker, luksustasker og sko i en prisklasse, som de færreste kan eller vil betale. Udnyttelsen af vilde dyr i modeindustrien tjener intet andet formål end at producere varer, som skal udstråle rigdom og modebevidsthed.

Men vi mener ikke, at der bør være prestige i at smykke sig med tøj og tilbehør, som er skyld i store lidelser blandt de dyr, der har lagt pels og skind til.

Det kan ikke være rigtigt, at denne dyremishandling får lov til at fortsætte. Den globale handel med vilde dyr skal stoppes – også i modebranchen.

Før corona-pandemien led ca.

14 mio.

mink hvert år i Danmark i små trådbure.

Danmark var en af

verdens

største producenter af minkskind.

MINI-TEMA: DE SANDE MODEOFRE

Opråb til regeringen:

Lad ikke minkavl vende tilbage

Mink er territoriale dyr, der i naturen lever alene.

Sammen med fire andre dyrebeskyttelses- og miljøorganisationer har vi opfordret regeringen til at forbyde minkavl permanent. Både af hensyn til dyrene, folkesundheden og miljøet.

“Kære Regering - hvilken vej vælger I?”

Sådan lød overskriften i en helsidesannonce, vi i sommer indrykkede i Politiken sammen med Anima, Dyrenes Beskyttelse, DOSO (DyreværnsOrganisationernes Samarbejds-Organisation) og Greenpeace. Samtidig sendte vi et åbent brev med samme budskab til fødevareminister Rasmus Prehn, sundhedsminister Magnus Heunicke og miljøminister Lea Wermelin.

Mange andre lande i Europa har allerede forbudt minkavl. Ikke bare lande, vi ofte sammenligner os med som Norge, England, Holland og Tyskland, men også lande som Polen, Serbien, Makedonien og Tjekkiet.

Forbuddet udløber snart

I kølvandet på at de danske mink sidste år blev slået ned pga. risiko for coronasmitte, vedtog regeringen et midlertidigt forbud mod minkavl. Det udløber den 31. december i år.

“Minkavl er en grim produktionsform, hvor vilde rovdyr holdes indespærret i små bure blot for at blive til pels. Det er absurd, at et land som Danmark, der gerne vil være kendt for en høj dyrevelfærdsstandard, overhovedet overvejer, at der sættes gang i produktionen igen,” siger Esben Sloth, kampagnechef hos World Animal Protection Danmark.

Mange tungtvejende argumenter

Et forbud mod minkavl er ikke kun det rigtige af hensyn til dyrene, men også til folkesundheden og miljøet. Minkfarme udgør en risiko for fremtidige pandemier, fordi de kan være reservoirer for vira, som kan mutere i minkene og dernæst springe til mennesker. Desuden er minkfarme en kilde til forurening, idet de udleder store mængder ammoniak.

Helt grundlæggende er minkavl uetisk. Vi håber, at den danske regering træffer den eneste rigtige beslutning – et permanent forbud. ◦

TAK TIL JER, DER ALLEREDE HAR BAKKET OP om vores krav om et forbud mod minkavl. Hvis du ikke har skrevet under, kan du gøre det på:

▶ ▶ bit.ly/forbyd-mink

Mode(kroko)dillens pris

Der går fire krokodiller på én håndtaske fra Hermès, når krokodiller slagtes brutalt for at blive til luksusvarer i fashionable strøgbutikker i London, Paris og København.

Omkring 200.000 saltvandskrokodiller lider på krokodillefarme i Australien, for at to af verdens største modebrands, Louis Vuitton og Hermès, kan bruge deres skind til håndtasker, sko, bæltter og urremme i luksusklassen.

FAKTA

60 % af det verdensomspændende salg af krokodilleskind stammer fra den industri i Australien, der primært er drevet af Louis Vuitton og Hermès.

Der skal mellem tre og fire voksne krokodiller til at producere én håndtaske fra Hermès: Det er nemlig kun dyrets maveskind, der bliver benyttet til det formål.

Dybt kritisable forhold

På farmene lever krokodillerne mellem to til tre år under usle forhold. De store reptiler er solitære dyr, men på farmene lever de ofte så tæt, at de må kravle rundt på hinanden i de store betonbassiner, hvor de opfostres. I deres sidste måneder flyttes de over i små plastikbassiner enkeltvis, så deres skind forbliver intakt og ikke får skader, inden dyrene aflives.

FAKTA

I naturen kan krokodiller blive op mod 70 år gamle. På modefirmaernes farme lever dyrene typisk to til tre år.

Når krokodillerne bliver slagtet, sker det efter en nøje planlagt metode, der igen tager hensyn til skindet og lader hånt om dyrets lidelser. Først får krokodillen elektrisk stød for at lamme den. Så skæres den i nakken, så den forbløder, og til sidst gennembores dyrets hjerne med en metalstang, der føres frem og tilbage flere gange.

Læs vores rapport

'Fashion victims' om krokodilleindustrien i Australien:

bit.ly/krokodillerapport

Optagelser foretaget af dyreværnsgruppen PETA viser, at dyrene tit vrider og vender sig under aflivningen. Ofte går der noget tid, før det ser ud som om, de store dyr endeligt er afgået ved døden.

Flere dyr i fare for at lide

Hermès har planer om at få opført endnu en krokodillefarm i landet: Den hidtil største af slagsen med plads til 50.000 krokodiller. Vi forsøger at få stoppet disse planer og opfordrer den australske regering til at lave en udfasningsplan for krokodilleindustrien. Krokodiller er vilde dyr, der hører til i naturen – ikke luksustasker i modebutikker. ◦

FAKTA

En håndtaske i krokodilleskind fra Hermès København koster fra

50.000 kr. og op mod en halv million.

Forargelsen var til at føle på, da vi på vores **facebook-side** fortalte om udnyttelsen af krokodillerne.

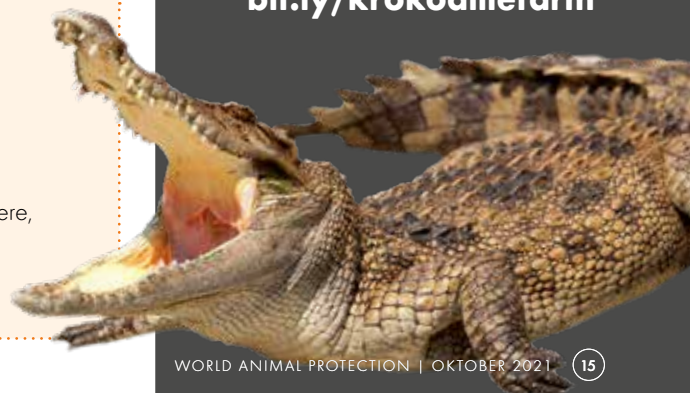
“ Ken Kophmann Larsen

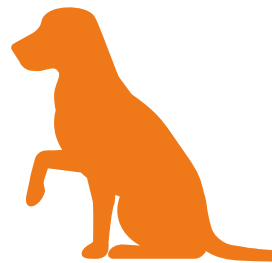
Stop det. Det kan jo kun bruges til, SE jeg har råd til!!! Ligesom minkskind

“ Jamilla Jørgensen

Desværre, så længe der er købere, så længe vil de forsætte deres dyremishandling.

Biplab Mahapatra fortæller:

“Vi er meget taknemmelige for støtten fra World Animal Protection. Det føles dybt tilfredsstillende at kunne fodre de herreløse hunde og være en kilde til glæde i deres liv. Det bedste er, at andre mennesker er blevet inspireret og også er begyndt at give mad til herreløse dyr i deres nærområde.”

Truet af COVID-19 og cykloner:

Hjælp til Indiens hunde

Da ulykkerne regnede ind over Indien, blev mange hunde efterladt på gaden. Sammen med vores støtter sikrede vi, at de ikke skulle sulte.

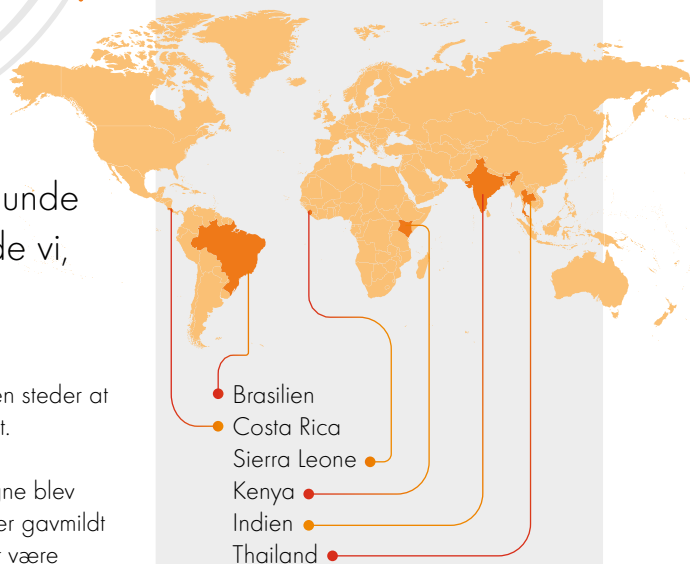
Coronapandemien har haft ødelæggende konsekvenser i Indien. Millioner af mennesker har mistet deres arbejde, og den anden bølge af COVID-19 overvældede sundhedssystemet. En ulykke kommer som bekendt sjældent alene, og i maj ramte to cykloner landet.

Krisetilstanden førte til, at tre gange så mange kæledyr som normalt blev efterladt på gaden. Hoteller og restauranter var lukkede, så den hastigt voksende bestand

af gadehunde havde ikke nogen steder at finde madrester eller blive fodret.

Vores nødråb på hundenes vegne blev heldigvis hørt af vores støtter, der gavmildt trådte til med akut hjælp. Takket være denne opbakning kunne vi hen over sommeren fodre 11.000 hunde. Uddelingen af foder blev koordineret af vores lokale partner, dyrerettighedsaktivist og journalist Biplab Mahapatra samt hans netværk af frivillige. ◦

Her har vi fodret hunde under coronakrisen:

En STOR TAK til jer, der har hjulpet os med at fodre hundene.

På vej mod et forbud:

Snart slut med løvemishandling

Tusindvis af løver bliver avlet under elendige forhold på sydafrikanske løvefarme. Men nu er der godt nyt for de store kattedyr.

Sammen med vores partnerorganisation Blood Lions har vi igennem længere tid lagt pres på Sydafrikas regering for at få dem til at forbyde udnyttelse af løver i fangenskab. Og i maj skete det: Sydafrikas miljøminister pålagde sit ministerium at arbejde på at få stoppet:

- avl af løver i fangenskab
- salg af kropsdele fra løver
- 'dåsejagter', hvor man kan skyde opdrættede løver i indhegnede områder
- turistoplevelser, hvor besøgende eller frivillige kan klappe løveunger, gå ture med løver osv.

Ministeriet for Skovbrug, Miljø og Fiskeri er nu godt i gang med at lægge en plan for, hvordan nedlukningen af løveindustrien skal foregå.

Trofæjagt i stedet for farme?

Det er på høje tid at få stoppet mishandlingen på farmene, hvor hunløver bruges som avlsmaskiner, så der hele tiden er nye, nuttede unger til at tiltrække turister.

Halv voksne løver bruges til den populære turistaktivitet 'gåture med løver', og de voksne hanløver bliver sluppet løs i indhegnede områder, hvor velhavende trofæjægere kan skyde dem. Deres skeletter eksporteres derefter til Asien og sælges til brug i traditionel medicin.

Desværre har ministeriet som en del af planen foreslået at gøre Sydafrika til en topdestination for trofæjagt på løver i naturen. Det forslag forsøger vi at få stoppet. Sammen med seks andre NGO'er har vi fremlagt et alternativt koncept for ministeriet, der skal gøre Sydafrika til en førende nation inden for arts- og naturbevarelse. På den måde kan landet tiltrække det voksende antal turister, der ønsker en 'vild' dyreoplevelse med etikken i orden. ◦

STOP

Trofæturister- og jægere betaler titusindvis af kroner for at få lov til at jage og dræbe løverne i små, indhegnede områder, der til forveksling skal ligne savannen.

**8.000-12.000
løver**

**og andre store kattedyr
lever i fangenskab på
mere end**

**350
løvefarme**

i Sydafrika.

**TAK til alle jer, der
har støttet vores
arbejde for at få
lukket løvefarmene.**

Der er kun omkring

**20.000
afrikanske
løver**

tilbage i naturen

Skolebørn donerede over 11.000 kr. til dyrene

Vi TAKKER MANGE GANGE for den flotte gave til dyrene.

Dyrevenner findes i alle aldre. Det beviste eleverne i 4.-9. klasse på Sydvestmors Friskole, da de gav en flot donation på 11.363 kr. til vores arbejde.

En dag med gode gerninger. Det var missionen for de mellemste og ældste elever på Sydvestmors Friskole, da de i løbet af en projektdag gav et nap med, hvor folk i lokalområdet havde brug for hjælp.

Flere af de lokale gav i forbindelse med projektdagen en donation til skolen, som skulle gå til en velgørende organisation. I alt blev der samlet over 11.000 kr. ind, og efter en afstemning blandt eleverne faldt valget af modtager på World Animal Protection Danmark. ◦

Eleverne samlede bl.a. **store sten på markerne** for de lokale landmænd, **klippede hække** og **kørte med græsslåmaskiner**.

Fortsat coronahjælp til elefanterne

Da COVID-19 lukkede verden ned i starten af 2020, forsvandt de besøgende fra de elefantvenlige lejre og reser- vater i Sydøstasien.

Dermed var det slut med indtægter til at betale for foder og medicin til elefanterne, der er reddet fra et hårdt liv i turist- og skovhugstindustrien.

Med hjælp fra vores støtter har vi holdt elefantfristederne oven vande gennem hele krisen indtil nu, og vi vil fortsætte støtten ind i 2022, da behovet stadig er stort.

De økonomiske bidrag fra vores støtter er med til at betale for:

- foder og vitamintilskud til elefanterne
- medicin og dyrlægeomkostninger
- løbende driftsomkostninger
- løn til mahouterne, der tager sig af elefanterne. ◦

På vegne af dyrene vil vi gerne sige **MANGE TAK** for din støtte.

Træk din støtte fra i skat. Husk at du kan få skattefradrag for den støtte, du giver os i løbet af året (op til 17.000 kr. i 2021). Hvis vi ikke allerede har dit CPR-nummer, kan du registrere det på worldanimalprotection.dk/fradrag - så indberetter vi automatisk din støtte til SKAT.

Hold øje med postkassen: 2022-kalenderen er på vej

Snart sender vi dig vores populære vægkalender med smukke dyrebilleder som tak for din støtte til dyrene.

Vi håber, at du bliver glad for den.

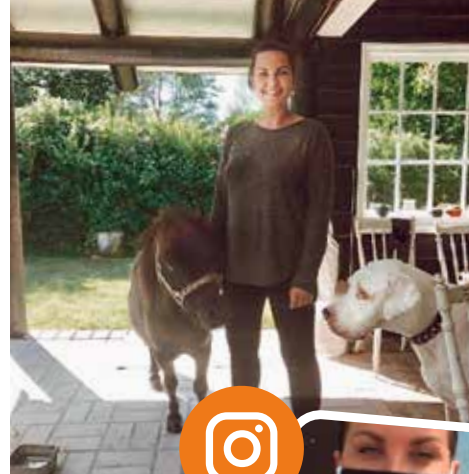

Glæd dig selv eller en ven...

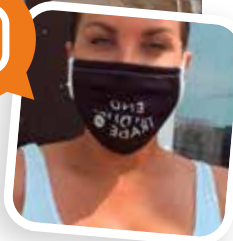
... med en gave, der gavner dyrene. I vores webshop finder du bl.a. vores t-shirt og stofnet med flotte dyresilhouetter. Alt overskuddet fra shoppen går til vores arbejde med at beskytte udsatte dyr, og varerne er bæredygtigt produceret.

Find vores webshop på: shop.worldanimalprotection.dk

Min pony, som jeg overtog fra en ældre dame, der ikke længere kunne overskue at have heste. Han hedder Hop Hop.

Tre hurtige til: Kira Eggers

Plummeskribent, foredragsholder og debattør Kira Eggers er en af de kendte, der bakker op om vores arbejde.

• Hvad er dit forhold til dyr?

Kærligt og uden tvivl en af de ting i livet, der giver mig mest glæde. Både at hjælpe dyr og at have dem i familien.

• Hvorfor bakker du op om World Animal Protection?

Jeg synes, I gør et kæmpe og autentisk arbejde. Man mærker meget tydeligt, at I brænder for de sager, I kæmper for. Der er brug for meget mere fokus på dyrevelfærd på verdensplan.

• Kan du dele en sød historie om et kæledyr?

Da jeg havde min grand danois, der døde af alderdom for et halvt år siden, havde jeg hende tit i sengen, især når min kæreste tog på arbejde. Han brød sig ikke om, at hun lå der, men det var både hun og jeg ret ligeglade med. Hans begejstring blev ikke større af, at hun af en eller anden årsag altid lagde sig på hans hovedpude med numsen og nød at vaske den præcis der. Den var sjaskvåd, når hun var færdig. Thomas var virkelig træt af, at hans pude altid skulle vaskes, og jeg tror, at han var tæt på at brække sig et par gange. ◦

FØLG KIRA PÅ INSTAGRAM
[@kiraeggersfitness](https://www.instagram.com/kiraeggersfitness)

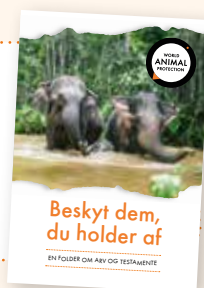
Lad din kærlighed til dyrene leve videre

Når vi modtager en arv, er det en meget værdifuld gave, der betyder, at vi kan blive ved med at beskytte dyr mod mishandling og lidelse langt ud i fremtiden.

FÅ VORES ARVEFOLDER

Bestil folderen på worldanimalprotection.dk/arv, ved at skrive til arv@worldanimalprotection.dk eller ringe til **3393 7212**.

VIDSTE DU...

- ▶ at du kan betænke os, uden at det går udover arven til dine øvrige arvinger?
- ▶ at vi er fritaget for arveafgift, så hele beløbet går til arbejdet for at hjælpe dyrene?
- ▶ at vi hjælper med omkostningerne til at oprette testamentet, hvis du betænker os?

Det kan du læse mere om i vores arvefolder, hvor du også kan se, hvordan du laver et testamente.

